

Ομάδα Ευρωπαίων Πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων

3η συνεδρίαση

10.02.-12.02.2023

#FoodWasteEU

1. Επισκόπηση

Η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων αποτελείται από 150 τυχαία επιλεγμένους πολίτες και πραγματοποίησε τρεις συνεδριάσεις. Κατά την πρώτη συνεδρίαση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 16-18 Δεκεμβρίου 2022 στις Βρυξέλλες, οι πολίτες δημιούργησαν πιθανές προσεγγίσεις για την πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, τις οποίες χαρακτήρισαν ως τις πλέον καρποφόρες για περαιτέρω συζητήσεις στις προσεχείς συνόδους. Μετά τη συνεδρίαση, η επιτροπή γνώσης της ομάδας τις συγκέντρωσε σε τρεις θεματικές ενότητες:

1. «Συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: Από το αγρόκτημα στο πιάτο»
2. «Πρωτοβουλίες επιχειρήσεων τροφίμων»
3. «Υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών»

Η δεύτερη συνεδρίαση της ομάδας πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 20-22 Ιανουαρίου 2023 και ήταν αφιερωμένη στη σύνταξη των πρώτων συγκεκριμένων ιδεών που αποτέλεσαν τη βάση των συστάσεων των πολιτών για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Μετά από μια επαναληπτική διαδικασία «αξιολόγησης από ομότιμους», οι πολίτες στις ίδιες 12 ομάδες εργασίας της πρώτης και δεύτερης συνεδρίασης επανεξέτασαν και ενσωμάτωσαν το έργο τους, προτείνοντας ιδέες για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Κατά την τρίτη σύνοδο στις 10-12 Φεβρουαρίου 2023, οι πολίτες οριστικοποίησαν τις συστάσεις τους. Συνεδριάζοντας αυτοπροσώπως στις Βρυξέλλες, συζήτησαν σε ομάδες εργασίας τις παρατηρήσεις και τις απόψεις εμπειρογνώμωνων και ειδημόνων με διαφορετικό υπόβαθρο, πριν από την οριστικοποίηση των συστάσεων στις 12 ομάδες εργασίας. Στην τελική ψηφοφορία, όλοι οι πολίτες εξέφρασαν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με κάθε σύσταση.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ομάδας, οι ακόλουθοι εμπειρογνώμονες συμμετείχαν στην επιτροπή γνώσης:

- **Anne-Laure Gassin**, επικεφαλής ομάδας, μονάδα στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- **Toine Timmermans**, διευθυντής προγράμματος βιώσιμων τροφικών αλυσίδων, Πανεπιστήμιο Wageningen
- **Gyula Kasza**, συντονιστής του Maradék Nélkül (έργο «χωρίς απόβλητα»), του εθνικού προγράμματος της Ουγγαρίας για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων' αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κτηνιατρικής της Ουγγαρίας
- **Laura Fernández Celemín**, Γενική Διευθύντρια, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα
- **Maiwenn L'Hoir**, υπεύθυνος έργου για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων και της επισιτιστικής ανασφάλειας — βιώσιμα τρόφιμα, Υπουργείο Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας, Γαλλία
- **Betty Chang**, επικεφαλής χώρου – σπατάλη τροφίμων, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα

Ημέρα 1η (Παρασκευή)

Η πρώτη ημέρα της εν λόγω τελικής συνεδρίασης ήταν αφιερωμένη στη λήψη και τη συζήτηση παρατηρήσεων όσον αφορά τις ιδέες για συστάσεις που εκπονήθηκαν στη δεύτερη συνεδρίαση. Σε σύνοδο ολομέλειας, ειδικοί ομιλητές διαφόρων υποβάθρων (βλ. κατάλογο παρακάτω) υπέβαλαν τις γενικές παρατηρήσεις και απόψεις τους όσον αφορά τις ιδέες που πρότειναν οι πολίτες. Από τη δική

τους ειδική οπτική γωνία, επισήμαναν τους τομείς στους οποίους διαπίστωσαν είτε κενά είτε ευκαιρίες για βελτίωση των ιδεών των πολιτών όσον αφορά τον πιθανό αντίκτυπό τους στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Στη συνέχεια, οι πολίτες είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν με εμπειρογνώμονες πώς να αναπτύξουν περαιτέρω τις ιδέες τους σε τρεις παράλληλες συνόδους ολομέλειας, καθεμία από τις οποίες αφορούσε μία συγκεκριμένη θεματική ενότητα. Εν προκειμένω, τέσσερις ομάδες εργασίας, οι οποίες περιλαμβάνουν μέχρι 50 πολίτες, συναντήθηκαν κάθε μία με τρεις εμπειρογνώμονες (βλ. καταλόγους παρακάτω) και αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τον τρόπο περαιτέρω ανάπτυξης των ιδεών τους.

Ημέρα 2η (Σάββατο)

Οι πολίτες επέστρεψαν στις 12 ομάδες εργασίας για να συντάξουν, να επεξεργαστούν, να προσδιορίσουν και να οριστικοποιήσουν τις συστάσεις τους με βάση τις αρχικές ιδέες τους, τις απόψεις και τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια των συνόδων ολομέλειας, καθώς και τις συζητήσεις που ακολούθησαν. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω εστιασμένης διαδικασίας, εντόπισαν βασικά ερωτήματα και ελλείψεις πληροφορίες που παρεμπόδιζαν τη διατύπωση ολοκληρωμένων και παράλληλα επακριβών συστάσεων. Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα και να αρθούν τα πιθανά αδιέξοδα, αρκετοί εμπειρογνώμονες συμμετείχαν για λίγο στις συζητήσεις για σύντομες ανταλλαγές απόψεων, προτού οι πολίτες οριστικοποιήσουν τις συστάσεις τους, υποστηριζόμενοι στην εξεύρεση συναίνεσης από έμπειρους διαμεσολαβητές.

Ημέρα 3η (Κυριακή)

Κατά την τελική σύνοδο ολομέλειας, οι εισηγητές των 12 ομάδων εργασίας παρουσίασαν τις αντίστοιχες συστάσεις τους σε ολόκληρη την ομάδα. Μετά την παρουσίαση όλων των συστάσεων ανά θεματική ενότητα, οι συντονιστές διάβασαν τους τίτλους κάθε σύστασης, έναν προς έναν, ενώ κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης ζητήθηκε από τους πολίτες να ψηφίσουν «υπέρ» ή «κατά» σε εμπιστευτική, γραπτή διαδικασία ψηφοφορίας. Ο τίτλος των συστάσεων και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας παρατίθενται στην ενότητα «Αποτελέσματα» παρακάτω. Μετά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας από τους κύριους συντονιστές, οι πολίτες αντάλλαξαν απόψεις μεταξύ τους και με τους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εμπειρία τους στην ομάδα πολιτών. Τέλος, η ομάδα ολοκληρώθηκε με ευχαριστήριους λόγους από τον Colin Scicluna, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου της Αντιπροέδρου για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη Sandra Gallina, Γενική Διευθύντρια της ΓΔ SANTE, και την Pia Ahrenkilde Hansen, Γενική Διευθύντρια της ΓΔ COMM.

Οι ομιλητές της τρίτης συνεδρίασης ήταν οι εξής:

Εγκάρσια θέματα

- **Toine Timmermans**, διευθυντής προγράμματος βιώσιμων τροφικών αλυσίδων, Πανεπιστήμιο Wageningen
- **Anja De CUNTO**, επικεφαλής ομάδας για τα τρόφιμα στην EUROCITIES
- **Maiwenn L’Hoir**, υπεύθυνη έργου για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων και της επισιτιστικής ανασφάλειας — βιώσιμα τρόφιμα, Υπουργείο Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας, Γαλλία

Θεματική ενότητα 1: «Συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: Από το αγρόκτημα στο πιάτο»

- **Angela Frigo**, γενική γραμματέας, Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων (FEBA)
- **Eva Sali**, σύμβουλος πολιτικής, ασφάλεια των τροφίμων, Cora Cogeca
- **Luc Lignon**, διευθυντής του Τμήματος Πολιτικής Τροφίμων, δήμος του Μονπελιέ, Γαλλία

Θεματική ενότητα 2: «Πρωτοβουλίες επιχειρήσεων τροφίμων»

- **Els Bedert**, Διευθύντρια, Πολιτική Προϊόντων και Βιωσιμότητα, EuroCommerce
- **Timothy John Hobley**, αναπληρωτής καθηγητής, Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Δανίας, Εθνικό Ινστιτούτο Τροφίμων
- **Minna Huttunen**, υπουργική σύμβουλος στο Υπουργείο Γεωργίας και Δασών, Φινλανδία

Θεματική ενότητα 3: «Υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών»

- **Gyula Kasza**, συντονιστής του Maradék Nélkül (έργο «χωρίς απόβλητα»), του εθνικού προγράμματος της Ουγγαρίας για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων· αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κτηνιατρικής της Ουγγαρίας
- **Camille Perrin**, ανώτερη υπεύθυνη για την πολιτική τροφίμων, Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενώσεων Καταναλωτών (EΓΕΚ)
- **Marjolijn Schrijnen**, ανώτερη διαχειρίστρια έργου, Κέντρο Διατροφής Κάτω Χωρών

2. Σύντομη ημερήσια διάταξη

Παρασκευή (10/02)	Ολομέλεια		
12.30-13.45	Άφιξη και γεύμα		
14.00-14.30	Καλωσόρισμα και παρουσίαση της ημερήσιας διάταξης		
14.30-15.30	Συμβολή σε εγκάρσια θέματα και στόχος των συστάσεων		
15.30-16.00	Διάλειμμα για καφέ		
16.00-18.00	Τρεις υποσύνοδοι ολομέλειας		
	Ομάδες εργασίας 1-4: Θεματική ενότητα II «Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες στον τομέα των τροφίμων»	Ομάδες εργασίας 5-8: Θεματική ενότητα III «Στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών»	Ομάδες εργασίας 9-12: Θεματική ενότητα I «Συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: Από το αγρόκτημα στο πιάτο»
Σάββατο (11/02)	Ομάδες εργασίας		
09.00-10.30	Σύσκεψη σχετικά με την ιδέα 1 και σύνταξη της σύστασης 1		
10.30-11.00	Διάλειμμα για καφέ		
11.00-12.30	Σύσκεψη σχετικά με την ιδέα 2 και σύνταξη της σύστασης 2		
12.30-14.00	Διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα		
14.00-15.30	Συμβολή των εμπειρογνομόνων στα σχέδια συστάσεων 1 και 2		
15.30-16.00	Διάλειμμα για καφέ		
16.00-17.30	Οριστικοποίηση των συστάσεων 1 και 2		
Κυριακή (12/02)	Ολομέλεια		
09.00-09.15	Χαιρετισμοί		
09.15-09.50	Παρουσίαση των συστάσεων για τη θεματική ενότητα 1 και ψηφοφορία		

09.50-10.25	Παρουσίαση των συστάσεων για τη θεματική ενότητα 2 και ψηφοφορία
10.25-11.00	Παρουσίαση των συστάσεων για τη θεματική ενότητα 3 και ψηφοφορία
11.00-11.30	<i>Διάλειμμα για καφέ</i>
11.30-11.45	Οικογενειακή φωτογραφία
11.45-12.15	Παρουσίαση των αποτελεσμάτων
12.15-12.45	Τελετές και επίσημες ομιλίες από εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ
12.45-13.00	Αποχαιρετισμοί

3. Μαγνητοσκοπήσεις των συνεδριάσεων ολομέλειας

- **10.02.2023 / Ολομέλεια και θεματική ενότητα II ολομέλειας:** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-gasp>
- **10.02.2023 / Θεματική ενότητα III ολομέλειας:** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-jenk>
- **10.02.2023 Θεματική ενότητα I ολομέλειας:** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-mans>
- **12.02.2023 / Ολομέλεια** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230212>

4. Αποτελέσματα της ψηφοφορίας επί των τελικών συστάσεων

Αριθ.	Τίτλος	Υπέρ	Κατά	Αποχή
1	Όσο πιο κοντά είναι ο γεωργός, τόσο πιο ευτυχής είναι ο καταναλωτής: Λιγότερη σπατάλη, μεγαλύτερη βιωσιμότητα	120	15	5
2	Σπιτικές γεύσεις: Δημόσια και ιδιωτική στήριξη της τοπικής γεωργίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων	119	9	12
3	Μοιράσου το, μην το πετάς!	93	31	16
4	Ανταλλαγή δεδομένων και βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη	97	27	16
5	Συλλογή δεδομένων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων	101	28	11
6	Η φωνή των πολιτών έχει σημασία: Συμμετοχή των πολιτών στην ευρωπαϊκή πολιτική τροφίμων	91	37	12
7	Μόλις το μαζέψαμε: Η αξία των εποχιακών τροφίμων	103	26	11
8	Δίκτυο ανταλλαγής τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ	84	41	14
9	Προγραμματισμένες αγορές και αναδιανομή	85	38	16
10	Εστιατόριο σημαίνει «απόλαυση χωρίς σπατάλη»	113	17	9
11	Όλα τα απορρίμματα έχουν βάρος	73	48	18
12	Σύστημα υποχρεωτικής αναφοράς για τη διαφάνεια σε συνδυασμό με κυρώσεις και ανταμοιβές	68	56	15
13	Νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ για την καταστροφή των απούλητων τροφίμων — μια προσέγγιση στη μάθηση από ομότιμους σε όλα τα κράτη μέλη	109	20	10
14	Διαφάνεια σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων με σκοπό την προβολή και δράση	102	22	15
15	Καινοτομία στη συσκευασία και χρήση των συσκευασιών, κατά περίπτωση	116	18	5
16	Διεύρυνση του ορισμού της σπατάλης τροφίμων με σκοπό την εξοικονόμηση μη συγκομισθέντων τροφίμων	110	19	10
17	Ενθάρρυνση των ενηλίκων να θέσουν τη δράση για την σπατάλη των τροφίμων ως προτεραιότητα τους	113	20	6
18	Διατροφική ευαισθητοποίηση και βιώσιμα τρόφιμα στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	123	9	7
19	Πρώθηση και υποστήριξη εφαρμογών και πλατφορμών ανταλλαγής τροφίμων που συνδέουν τους καταναλωτές μεταξύ τους	97	25	17
20	Εξοικονόμηση τροφίμων, εξοικονόμηση χρημάτων: Ευρωπαϊκή εκστρατεία κατά της σπατάλης τροφίμων σε συνεργασία με εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων για τέσσερα σαββατοκύριακα ανά έτος	98	31	10
21	«Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων»: Μια εβδομάδα ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων στο σχολείο	116	16	7

<p>22</p>	<p>Παροχή στους καταναλωτές των κλειδιών για να είναι ενήμεροι και αυτόνομοι όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στη σπατάλη τροφίμων και να κατανοούν πώς να επεξεργάζονται, να διατηρούν και να επαναχρησιμοποιούν ένα προϊόν πριν και μετά τη λήξη της ημερομηνίας. (η τελική ημερομηνία ανάλωσης είναι μια ημερομηνία ασφαλείας μετά την οποία ένα προϊόν δεν πρέπει να καταναλώνεται· η ένδειξη «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από» δηλώνει την ημερομηνία έως την οποία ένα προϊόν διατηρεί τη βέλτιστη ποιότητά του)</p>	<p>108</p>	<p>26</p>	<p>5</p>
<p>23</p>	<p>Η εφαρμογή τυποποιημένων πρακτικών σε επίπεδο λιανικής κατά την προώθηση στους καταναλωτές προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης.</p>	<p>109</p>	<p>18</p>	<p>12</p>